

Naam: S. Beltman
Datum: 11 november 2022
Team/teamonderdeel: US Kwaliteit en Innovatie/T

Collegevoorstel

Onderwerp	Verruiming aanvraagperiode bijzondere bijstand
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Hamerstuk
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten de periode voor het aanvragen van bijzondere bijstand te verruimen van maximaal een maand, tot maximaal 3 maanden na het opkomen van de kosten, waarvoor bijzondere bijstand wordt aangevraagd. Daarmee wordt beoogd een toename van de schuldenproblematiek, bij daarvoor het meest kwetsbare inwoners, te voorkomen.

Voorgesteld besluit

1. De mogelijkheid tot het aanvragen van bijzondere bijstand te verruimen tot 3 maanden na het opkomen van de kosten door de 'Beleidsregel tot wijziging van de beleidsregel bijzondere bijstand gemeente Almelo 2020 inzake tijdstip aanvragen' vast te stellen.
2. De benodigde middelen te putten uit het reguliere budget voor de bijzondere bijstand.

Inleiding

In de 'Beleidsregel bijzondere bijstand gemeente Almelo 2020' is de (buitenwettelijke begunstigende) periode om bijzondere bijstand, na het moment van opkomen van de kosten, aan te kunnen vragen vastgesteld op 1 maand.

Sinds de invoering van de beleidsregel worden er regelmatig aanvragen bijzondere bijstand afgewezen omdat de kosten langer dan een maand geleden zijn opgekomen. Het betreft vooral aanvragen in het kader van bewindvoering en voor de eigen bijdrage rechtshulp. Veelal wegen de extra uitvoeringskosten door afwijzingen en bezwaarschriften niet op tegen de besparing op bijzondere bijstand verstrekking. Daarnaast draagt de huidige praktijk bij aan de schuldenproblematiek van kwetsbare inwoners.

Voorgesteld wordt om de periode, om na het opkomen van de kosten bijzondere bijstand aan te kunnen vragen, uit te breiden van 1 maand naar 3 maanden.

Met de Adviesraad Sociaal Domein is afgestemd dat deze geringe wijziging niet voor advies hoeft te worden voorgelegd. Volstaan kan worden met informeren achteraf nadat het college een besluit heeft genomen.

Beoogd effect

Een wijziging van de regels voor bijzondere bijstand, waarbij een positieve bijdrage wordt geleverd aan armoedebestrijding bij inwoners in een financieel kwetsbare positie. Daarbij wordt beoogd om een toename van schuldenproblematiek bij deze inwoners te voorkomen.

Argumenten voor

1.1 *Hiermee wordt de hulpvraag van de financieel kwetsbare inwoner centraal gezet.* Men name wordt bij een aanvraag bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten gewacht met aanvragen totdat alles geregeld is door de bewindvoerder, zoals de beheer- en leefgeldrekening. Dit proces neemt vaak meer dan een maand in beslag waardoor de aanvraag te laat wordt ingediend en vergoeding van een deel van de kosten wordt afgewezen. De bewindvoerder wordt er zelf niet door getroffen, maar wel de veelal kwetsbare inwoner die niet voor niets onder bewindvoering is gesteld. Zonder dat dit precies valt de kwantificeren mag worden aangenomen dat zijn of haar schuldenpositie ermee zal verslechteren.

1.2 *De huidige invulling zorgt voor veel bezwaarprocedures en daarmee dus ook voor extra uitvoeringskosten.* In veel gevallen zal een bewindvoerder overgaan tot het indienen van een bezwaarschrift. Iets wat extra uitvoeringskosten met zich meebrengt. Deze zullen na aanpassing achterwege blijven.

2.1 *Extra middelen vrijmaken voor deze aanpassing is niet nodig.* Binnen het reguliere budget voor bijzondere bijstand zijn voldoende middelen beschikbaar.

Kanttekeningen

1.1 *Formeel gezien is het toekennen van bijzondere bijstand, met uitzondering van een aantal uitzonderlijke situaties, met terugwerkende kracht niet toegestaan.* Maar gelet op de doelstellingen van de bijzondere bijstand moet aangenomen worden, dat beleid met een dergelijke inhoud, niet in strijd is met de bedoeling van de wetgever. Dit blijkt uit de wettelijke mogelijkheid om een drempelbedrag toe te kunnen passen. Een beleid met terugwerkende kracht over het kunnen aanvragen van bijzondere bijstand is dan ook gebruikelijk.

Kosten, opbrengsten en dekking

De precieze kosten en opbrengsten laten zich niet exact berekenen. Niet duidelijk is of inwoners alsnog aanvragen, die nu te laat zijn om in te dienen, gaan indienen.

De extra kosten lijken minder dan € 15.000 per jaar te bedragen als we uitgaan van de bijzondere bijstandszaken welke om reden van te laat aanvragen in het afgelopen jaar door de bezwaarschriftencommissie werden behandeld en we daarnaast uitgaan van gemiddeld € 600 extra bijstand per zaak. Dit vanuit de gedachte dat we daarmee de meeste, te late, aanvragen van enige omvang hebben getraceerd.

Deze kosten kunnen worden voldaan uit het reguliere bijzondere bijstandsbudget. Binnen de minimaregelingen wordt namelijk voor 2022 een overschot van ongeveer € 200.000 verwacht. Een overschot dat gezien de ingezette trend structureel lijkt.

Tegenover de geringe hogere kosten voor de verstrekkingen bijzondere bijstand staat een verwachte besparing op de uitvoeringskosten van juridisch medewerkers en de kosten van de bezwaarschriftencommissie. Afwijzingen vergen vaak meer inzet dan toekenningen. De maatschappelijke opbrengst zit in een verbeterde positie van de inwoners die het aangaat, zij zullen minder snel in een problematische schuldensituatie terecht komen.

Uitvoering

Na vaststelling en publicatie van de beleidsregel kan deze op nieuwe aanvragen worden toegepast.

Bijlagen

1. Beleidsregel tot wijziging van de beleidsregel bijzondere bijstand gemeente Almelo 2020 inzake tijdstip aanvragen' met registratienummer Intern: 84712

Procesinformatie

Intern overleg

Het voorstel is besproken binnen US, waaronder met de coördinator bezwaarzaken en daarnaast met een adviseur van financiën.

Afstemming met portefeuillehouder

De portefeuillehouder stemt in met het voorstel.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie, communicatie via sociale media en gemeenteadvertentie en berichtgeving aan Almelo Sociaal.